

**Çin Xalq Respublikası ilə
Azərbaycan Respublikası
arasında
məhkumların verilməsi haqqında**

M Ü Q A V İ L Ə

Çin Xalq Respublikası və Azərbaycan Respublikası (bundan sonra "Tərəflər" adlandırılacaq),
suverenlik, bərabərlik, qarşılıqlı hörmət və birgə fayda prinsiplərinə əsaslanaraq,
cinayət işlərində iki ölkə arasında məhkəmə əməkdaşlığını gücləndirməyi arzu edərək,
məhkumların cəmiyyətə reinteqrasiyasını asanlaşdırmaq üçün onların öz cəzalarını vətəndaşı olduqları ölkədə çəkməsi məqsədi ilə,
bu Müqaviləni bağlamaq qərarına gəldilər və aşağıdakılar haqqında razılaşıdılar:

**Maddə 1
Anlayışlar**

Bu Müqavilənin məqsədlərinə nail olmaq üçün:

- a) Təhvil verən Tərəf məhkum olunmuş şəxsi öz ərazisindən təhvil verəcək və ya təhvil vermiş tərəfdir;
- b) Qəbul edən Tərəf məhkum olunmuş şəxsi öz ərazisində qəbul edəcək və ya qəbul etmiş tərəfdir;
- c) Məhkum olunmuş şəxs Təhvil verən Tərəfin məhkəməsinin qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunmuş şəxsdir.

**Maddə 2
Ümumi müddəalar**

Tərəflər, bu Müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq, Təhvil verən Tərəfin şəxsə qarşı təyin etdiyi cəzanın Qəbul edən Tərəfin ərazisində icra olunması üçün məhkumları bir-birinə verə bilirlər.

**Maddə 3
Mərkəzi orqanlar**

1. Bu Müqaviləni həyata keçirərkən, Tərəflər bir-biri ilə təyin edilən Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə əlaqə saxlayırlar.
2. Bu maddənin 1-ci bəndində istinad olunan Mərkəzi Orqanlar Çin Xalq Respublikası tərəfindən Ədliyyə Nazirliyi və Azərbaycan Respublikası tərəfindən Ədliyyə Nazirliyi. Tərəflərdən biri təyin edilmiş Mərkəzi Orqanını dəyişdirdiyi təqdirdə, bu barədə digər Tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı məlumat verir.

Maddə 4

Təhvilvermənin şərtləri

1. Məhkum olunmuş şəxs yalnız aşağıdakı şərtlərlə verilə bilər:
 - a) məhkum olunmuş şəxs Qəbul edən Tərəfin vətəndaşı olduqda;
 - b) hökmün çıxarılmasına əsas olmuş əməl Qəbul edən Tərəfin də qanunvericiliyinə əsasən cinayət olduqda;
 - c) verilmə haqqında sorğu alınan zaman məhkum barədə çıxarılmış hökm qanuni qüvvəyə minmiş olduqda və məhkumun cəza çəkməsinə bir ildən aşağı olmayan müddət qaldıqda;
 - d) məhkum olunmuş şəxsin özü və ya onun yaşını, fiziki və ya psixoloji vəziyyətini nəzərə alaraq, Tərəflərdən biri zəruri hesab etdikdə, onun qanuni nümayəndəsi verilməyə yazılı surətdə razılıq verdikdə; və
 - e) hər iki Tərəf verilməyə razı olduqda.
2. Müstəsna hallarda, məhkumun cəza çəkməsinə bu maddənin 1-ci bəndinin "c" bəndində göstərilən müddətdən aşağı olan müddət qaldıqda belə, Tərəflər verilməyə razı ola bilərlər.

Maddə 5

Təhvilvermədən imtina

1. Məhkumun verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edilə bilər:
 - a) Tərəflərdən biri verilmənin öz suverenliyinə, təhlükəsizliyinə və ya ictimai asayişinə zərərli, yaxud da daxili qanunvericiliyin əsas prinsiplərinə zidd olduğunu hesab etdikdə;
 - b) məhkuma qarşı çıxarılmış hökm dövlət təhlükəsizliyini təhlükəyə qoyan cinayətə görə çıxarıldıqda;
 - c) məhkum olunmuş şəxs Təhvil verən Tərəfin ərazisində davam edən icraata cəlb edildikdə.
2. Tərəflərdən hər biri öz mülahizəsi ilə bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən şərtlərdən başqa səbəblərə görə də digər Tərəfin sorğusu üzrə təhvil verməyə razı olub-olmayacağını müəyyən edə bilər.

Maddə 6

Sorğu və cavab

1. Məhkum olunmuş şəxs hazırkı Müqaviləyə uyğun olaraq verilmə barədə müraciəti Tərəflərdən hər birinə edə bilər.
2. Verilmə barədə sorğunu Tərəflərdən hər biri edə bilər. Sorğu edilən Tərəf verilməyə razı olub-olmadığı barədə Sorğu edən Tərəfə tezliklə məlumat verir.
3. Verilmə barədə sorğular və cavablar bu Müqavilənin 3-cü maddəsində göstərilən kanallar vasitəsilə yazılı surətdə təqdim edilir.

Maddə 7

Tələb olunan sənədlər

1. Verilmə barədə sorğu edildikdə və Tərəflərdən heç biri ondan imtina etmədikdə, Təhvil verən Tərəf aşağıdakı sənədlərlə Qəbul edən Tərəfi təmin edir:

- a) hökmün əsaslandığı qanunun müvafiq müddəaları daxil olmaqla, hökmün təsdiq edilmiş surəti;
- b) cəza növünü, müddətini və müddəti hesablamaq üçün tarixi göstərən məlumat;
- c) cəzasını çəkərkən şəxsin davranışı və qətimkan tədbiri, cəzanın azaldılması və cəzanın icrası ilə əlaqədar olan digər müvafiq faktorlar daxil olmaqla çəkilməli olan cəza müddəti barədə məlumat;
- d) bu Müqavilənin 4-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin "d" bəndində istinad edildiyi kimi verilməyə yazılı razılıq;
- e) məhkum olunmuş şəxsin səhhəti barədə məlumat.

2. Qəbul edən Tərəf Təhvil verən Tərəfi aşağıdakı sənədlərlə təmin edir:

- a) məhkum olunmuş şəxsin Qəbul edən Tərəfin vətəndaşı olduğunu təsdiq edən sənədlər və ya arayışlar;
- b) məhkum olunmuş şəxsə təyin edilmiş cəzanın əsasında duran əməlin Qəbul edən Tərəfin ərazisində də cinayət olduğunu göstərən qanunun maddələri;
- c) Təhvil verən Tərəfin təyin etdiyi cəzanın icrası üçün Qəbul edən Tərəfin daxili qanunvericiliyi üzrə vasitə və prosedurlar barədə məlumat.

3. Zərurət olduqda, Tərəflər əlavə sənəd və məlumatları təmin etməyi bir-birindən tələb edə bilirlər.

Maddə 8

Məhkum olunmuş şəxsin məlumatlandırılması

1. Hər bir Tərəf ərazisi daxilində Müqavilənin tətbiq oluna biləcəyi məhkumları onların bu Müqavilənin müddəalarına uyğun olaraq təhvil verilmək imkanlarının olduğu barədə məlumatlandırır.

2. Hər bir Tərəf bu Müqavilənin 5-ci və 6-cı maddələrinə uyğun olaraq, Təhvil verən Tərəfin və ya Qəbul edən Tərəfin verilmə barədə sorğusuna dair gördüyü tədbirlər və ya qəbul etdiyi qərarlar haqqında öz ərazisində olan müvafiq məhkumu yazılı məlumatlandırır.

Maddə 9

Məhkum olunmuş şəxsin razılığı və onun yoxlanılması

1. Təhvil verən Tərəf razılığın təhvil verilən şəxs və ya onun qanuni nümayəndəsi tərəfindən hüquqi nəticələri tam dərk edilməklə, könüllü verildiyini və bunun razılıq ərizəsində təsdiqlənməsini təmin edir.

2. Qəbul edən Tərəf tələb etdiyi təqdirdə, Təhvil verən Tərəf Qəbul edən Tərəfə məhkum olunmuş şəxsin təhvil verilməsinə razılığın yuxarıdakı hissəyə uyğunluğunu rəsmi təyin edilmiş şəxsin köməyi ilə yoxlanmasına imkan yaradır.

Maddə 10

Məhkum olunmuş şəxsin təhvil verilməsi

Verilmə barədə razılıq əldə olunduqda, Tərəflər bu Müqavilənin 3-cü maddəsində göstərilmiş kanallar vasitəsilə məsləhətləşmə yolu ilə verilmənin tarixini, yerini və verilmə qaydasını müəyyən edirlər.

Maddə 11

Cəzanın icrası

1. Məhkum olunmuş şəxsi təhvil aldıqdan sonra, Qəbul edən Tərəf cəzanı öz daxili qanunvericiliyinə əsasən Təhvil verən Tərəfin təyin etdiyi növə və müddətə uyğun olaraq icra edir.

2. Təhvil verən Tərəfin müəyyən etdiyi cəzanın növü və müddəti Qəbul edən Tərəfin qanunvericiliyinə zidd olduqda, Qəbul edən Tərəf həmin cəzanı öz qanunvericiliyi ilə eyni əmələ görə nəzərdə tutulmuş cəzaya uyğunlaşdırı bilər. Cəzanı uyğunlaşdıran zaman:

a) Təhvil verən Tərəfdə çıxarılmış hökmdə göstərilən faktlar Qəbul edən Tərəf üçün məcburi xarakter daşıyır;

b) Qəbul edən Tərəf azadlıqdan məhrumetmə cəzasını maliyyə cəzası ilə əvəz etməməlidir;

c) tənziqlənmiş cəza xarakteri baxımından və mümkün olan qədər Təhvil verən Tərəfin təyin etdiyi cəzaya uyğun olmalıdır;

d) tənziqlənmə Təhvil verən Tərəfin təyin etdiyi cəzanı ağırlaşdırmamalı, eləcə də Qəbul edən Tərəfin qanunlarına əsasən oxşar cinayətə görə nəzərdə tutulmuş maksimal cəza müddətini keçməməlidir;

e) tənziqlənmə Qəbul edən Tərəfin qanunvericiliyi ilə eyni əmələ görə nəzərdə tutulmuş cəzanın minimal həddi ilə məhdudlaşdırılmamalıdır;

f) məhkum olunmuş şəxs tərəfindən Təhvil verən Tərəfin cəzaçəkmə müəssisəsində çəkilmiş müddət cəzanın müddətindən çıxarılmalıdır.

3. Bu maddənin 2-ci bəndinə uyğun olaraq cəza uyğunlaşdırılarkən, Qəbul edən Tərəf tənziqləmə haqqında hüquqi sənədin surətini Təhvil verən Tərəfə təqdim edir.

4. Cəzanın icrasını davam etdirərkən, Qəbul edən Tərəf öz qanunvericiliyinə uyğun olaraq, məhkumun cəzasını azaltmaq, onu vaxtından əvvəl şərti azad etmək və ya barəsində digər tədbirlər tətbiq etmək hüququna malikdir.

Maddə 12

Yurisdiksiyanın saxlanması

1. Təhvil verən Tərəf öz məhkəmələri tərəfindən çıxarılmış hökmün və ya təyin olunmuş cəzanın dəyişdirilməsi və ya ləğv edilməsi üçün öz yurisdiksiyasını saxlayır.

2. Qəbul edən Tərəf Təhvil verən Tərəfin məhkəmələri tərəfindən çıxarılmış hökmün və ya təyin olunmuş cəzanın dəyişdirilməsi və ya ləğv edilməsi ilə nəticələnən qərarı alan kimi cəzanın icrasını dəyişdirir və ya ona xitam verir.

Maddə 13
Cəzanın icrası barədə məlumat

Qəbul edən Tərəf cəzanın icrası barədə Təhvil verən Tərəfə aşağıdakı hallarda vaxtında məlumat verir:

- a) cəzanın icrası bitdikdə;
- b) məhkum şəxs həbsdən qaçdıqda və ya cəzanın icrasının bitməsindən əvvəl vəfat etdikdə;
- c) Təhvil verən Tərəf xüsusi məlumat tələb etdikdə.

Maddə 14
Tranzit

1. Tərəflərdən biri üçüncü ölkə ilə məhkum olunmuş şəxslərin digər Tərəfin ərazisindən keçərək verilməsi haqqında razılaşmanı yerinə yetirərkən, həmin Tərəf digər Tərəfdən bu cür tranzit üçün icazə alır.

2. Hava nəqliyyatından istifadə edildikdə və digər Tərəfin ərazisində eniş olmadıqda, bu cür icazə tələb olunmur.

3. Tranzit barədə Sorğu edilən Tərəf, daxili qanunlarına zidd olmadığı təqdirdə, digər Tərəfin tranzit sorğusunu təmin edir.

Maddə 15
Dil

Bu Müqavilənin məqsədləri üçün Tərəflər bir-biri ilə digər Tərəfin rəsmi dilinə və ya ingilis dilinə tərcümə təqdim etməklə, öz rəsmi dillərində əlaqə saxlayırlar.

Maddə 16
Leqallaşmadan azad olunma

Bu Müqavilənin məqsədləri üçün bir Tərəfin səlahiyyətli orqanı tərəfindən hazırlanmış və bu Müqavilənin 3-cü maddəsinin 1-ci hissəsində göstərilən kanallar vasitəsilə göndərilən, üzərində həmin səlahiyyətli orqanın imzası və ya möhürü olan istənilən sənəd digər Tərəfin ərazisində hər hansı leqallaşma olmadan istifadə oluna bilər.

Maddə 17
Xərclər

Məhkum olunmuş şəxsin verilməsindən əvvəl yaranmış və bundan irəli gələn xərclər onların yarandığı yer üzrə Tərəf tərəfindən ödənilir. Verilmənin həyata keçirilməsi və verilmədən sonra cəzanın icrası xərclərini Qəbul edən Tərəf ödəyir.

Maddə 18
Mübahisələrin həlli

Bu Müqavilənin təfsiri və tətbiqi ilə əlaqədar meydana çıxan hər hansı mübahisə məsləhətləşmələr vasitəsilə həll edilir.

Maddə 19
Qüvvəyəminmə, dəyişdirilmə və ləğvetmə

1. Bu Müqavilə ratifikasiya edilməlidir və ratifikasiya sənədlərinin mübadiləsi tarixindən sonra otuzuncu gündə qüvvəyə minir.

2. Bu Müqaviləyə Tərəflər arasında məsləhətləşmələr yolu ilə dəyişikliklər edilə bilər.

3. Tərəflərdən hər biri digər Tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı bildiriş göndərməklə, istənilən vaxt bu Müqaviləni ləğv edə bilər. Belə ləğvetmə bildirişin göndərilməsi tarixindən sonra yüz səksəninci gün qüvvəyə minir.

4. Bu Müqavilə onun qüvvəyə minməsindən əvvəl barəsində hökm çıxarılmış məhkumların verilməsinə də tətbiq olunur.

Yuxarıda göstərilənlərin təsdiqi olaraq, müvafiq qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıdakı imza edən şəxslər bu Müqaviləni imzaladılar.

Pekin şəhərində, 10 dekabr 2015-ci il tarixində, Çin, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla, iki nüsxədə imzalanmışdır, hər bir mətn bərabər autentikdir. Təfsir zamanı fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə, ingilis dilində olan mətn üstünlük təşkil edir.

Çin Xalq Respublikası
adından

Azərbaycan Respublikası
adından